

Alles over de Berner Sennenhond

**Van pup tot senior: karakter, training,
gezondheid en verzorging**

INHOUDSOPGAVEN

1. Oorsprong en geschiedenis van de Berner Sennenhond
2. Rasstandaard en uiterlijke kenmerken
3. Karakter, temperament en gezinssituaties
4. Gezondheid en erfelijke aandoeningen
5. Voeding, gewicht en dagelijkse verzorging
6. Vachtverzorging en seizoensgebonden rui
7. Opvoeding, socialisatie en basiscommando's
8. Beweging, werk en hondensport
9. Pup kiezen, fokkerselectie en voorbereiding op de komst
10. Samenleven met kinderen, andere huisdieren en in de stad
11. Gedragsproblemen voorkomen en oplossen
12. Seniorzorg, welzijn en levenseinde

Oorsprong en geschiedenis van de Berner Sennenhond

Alpenwortels en boerenleven: De Berner Sennenhond ontstond in het heuvelland en de voor-Alpen rondom Bern, waar hij eeuwenlang meedraaide op boerderijen en alpenweiden. Het woord senn verwijst naar de alpenherders en kaasmakerijen waarbij deze honden hoorden. Ze werden ingezet om runderen te drijven, erf en voorraad te bewaken en melk of kaas met een karretje naar het dorp te trekken. Deze veelzijdigheid, gecombineerd met een stabiel en zachtaardig karakter, maakte de Berner tot een betrouwbare partner voor het gezins- en boerenleven.

De Zwitserse Sennenhund-familie: De Berner is één van de vier traditionele Zwitserse Sennenhonden, naast de Appenzeller, Entlebucher en de Grote Zwitserse. De Berner onderscheidt zich door zijn langere, glanzende vacht en zijn herkomst uit het kanton Bern. Het herkenbare driekleurpatroon met diepe zwarttinten, roestbruine aftekeningen en witte bles en borst was ook vroeger al gewenst en hielp bij zichtbaarheid en rasherkenning.

Van Dürrbächler naar rasnaam: Rond de dorpsgemeenschap Dürrbach bij Riggisberg trof men begin twintigste eeuw veel van deze boerenhonden aan. Vandaar de oude benaming Dürrbächler. Met de opkomst van georganiseerde kynologie werden deze honden vanaf 1902 in en rond Bern op tentoonstellingen getoond. In 1907 richtten liefhebbers in Burgdorf de Schweizerische Dürrbach-Klub op om type en gebruikseigenschappen te bewaren en te verbeteren. De naam Berner Sennenhund

werd kort daarna breed ingevoerd en in 1913 officieel vastgelegd, passend bij de drie andere Sennenhund-variëteiten en de geografische herkomst.

De rol van Albert Heim en standaardisering: De Zwitserse kynoloog Albert Heim speelde een sleutelrol bij het beschrijven en ordenen van de Sennenhonden. Door systematisch te selecteren op bouw, temperament en werkc capaciteit werd het type Berner Sennenhond gestabiliseerd. De Zwitserse Kennelclub ondersteunde deze ontwikkeling, waardoor er een duidelijke rasstandaard kwam die fokkers richting gaf. Vandaag valt de Berner onder de Fédération Cynologique Internationale met rasstandaard nummer 45.

Historische schommelingen en herstel: Industrialisatie en veranderende landbouwpraktijken aan het einde van de negentiende eeuw deden het aantal traditionele boerderijhonden dalen. Dankzij gericht verzamelen van fokdieren in het Berner Oberland en omstreken, clubvorming en het vastleggen van de standaard, herstelde de populatie. De selectie bleef lang praktisch georiënteerd: een Berner moest kracht, uithoudingsvermogen, handelbaarheid en waakzaamheid combineren.

Over invloeden en herkomsthypothese: Er bestaan theorieën dat grote, door Romeinse legers meegevoerde honden eeuwen geleden invloed hadden op de Zwitserse boerderijhonden. Zulke scenario's zijn voorstelbaar, maar niet sluitend te bewijzen. Wat wel vaststaat: de Berner is primair gevormd uit lokale boerderijpopulaties rondom Bern, geselecteerd op bruikbaarheid in het ruwe alpenklimaat en het dagelijkse werk op het erf.

Internationale verspreiding: In de eerste helft van de twintigste eeuw vond de Berner zijn weg naar Duitsland, Nederland en Scandinavië, en vanaf de jaren dertig naar Noord-Amerika. De American Kennel Club erkende de Berner Sennenhond in 1937. Na de Tweede Wereldoorlog groeide de belangstelling verder. In 1968 werd in de Verenigde Staten de Bernese Mountain Dog Club of America opgericht, wat de rasontwikkeling en educatie internationaal versterkte.

Van werkhond naar veelzijdige gezinspartner: Hoewel het traditionele boerenwerk grotendeels verdween, bleven typische taken terugkomen in moderne activiteiten zoals trekwagenwerk als sport, gehoorzaamheid en speurwerk. Het evenwichtige, aanhankelijke karakter en de bereidheid om samen te werken maakten de Berner wereldwijd geliefd als familievriend, met behoud van zijn rustige waakzaamheid en werketiek.

Wat de geschiedenis leert over het ras vandaag: De oorsprong als robuuste erfhond verklaart veel hedendaags gedrag: graag dicht bij de mens zijn, bereidheid tot helpen, maar ook zelfstandigheid en een kalme, bedachtzame manier van werken. Deze achtergrond vraagt om consequente, vriendelijke begeleiding, voldoende mentale en fysieke uitdaging en nuchtere, functionele verzorging. In de volgende hoofdstukken bouwen we hierop voort met concrete handvatten voor gezondheid, opvoeding, beweging en dagelijkse zorg, passend bij het erfgoed van deze Zwitserse werkhond.

Rasstandaard en uiterlijke kenmerken

Algemene verschijning en functie

De Berner Sennenhond is een grote, krachtige maar harmonisch gebouwde werkhond uit de Alpenregio. Zijn verschijning verraaft het oorspronkelijke boerenwerk: voldoende massa en bot om te trekken en te bewaken, gecombineerd met wendbaarheid en uithoudingsvermogen voor drijven en lange dagen op het erf. Het geheel is evenwichtig, zonder overdrijving. Reuen tonen duidelijk mannelijk type, teven zijn iets eleganter zonder licht te worden. De officiële rasstandaard valt onder FCI nr. 45.

Formaat, verhoudingen en gangwerk

De Berner is iets langer dan hoog, met een stevige, rechte ruglijn en een diepe borst. De beweging is vrij, ruim en efficiënt: goede stuwning achter en vrije pas voor, met in draf rechtlijnige beweging gezien van voren en achteren. Overmatige massa die de beweging belemmert, is onwenselijk.

- Schofthoogte: reuen 64 tot 70 cm (ideaal circa 66 tot 68), teven 58 tot 66 cm (ideaal circa 60 tot 63)
- Rompverhouding: lichaamslengte iets groter dan schofthoogte (ongeveer 10 op 9)
- Staart: rijk behaard, reikt minstens tot het spronggewricht; in rust laag gedragen, in beweging hoger maar niet gekruld over de rug